

[Ministeren for offentlige arbejder]

sagen ikke er blevet afsluttet med redegørelsen, men netop med, at folketinget har haft det på sin dagsorden, med, at partierne har udtalt sig om sagen. Det er meget vigtigt, at man i en given situation – det ske sent, det sker dog, som skrevet står i skuespillet »Inden for murene«; århundredets storm kan altså godt optræde nogle gange i løbet af et århundrede, når galt skal være – hvis noget sådant sker igen, kan slå tilbage og se: hvad sagde partierne, hvordan var indstillingen i et stort set enigt folketing. Jeg har bemærket, at den eneste ordfører, der ikke var rigtig tilfreds, ville gå videre. Der skulle således være skabt en meget betydelig tryghed for dem af vore landsmænd, som denne sag alermest angår.

Jeg skal knytte enkelte bemærkninger til nogle af ordførerindlæggen.

Med hr. J. K. Hansen er jeg meget langt enig i hans beskrivelse af hændelsesforløbet forud for redegørelsen. Jeg er mere end villig til at slå fast, at jeg føler, at redegørelsen og i det hele taget den politik, regeringen fører på kystsikringsområdet, er i god overensstemmelse med og i kontinuerlig fortsættelse af den politik, hr. J. K. Hansen som trafikminister og hans forgængere fra socialdemokratiet har stået for.

Det er rigtigt, som hr. Ikast påpegede, at det beløb, der ydes i disse i øvrigt stærkt spareprægede år, er blevet væsentligt forøget, og det kan man sandelig ikke sige om mange konti på finansloven. Men også hertil har socialdemokratiet jo givet sin tilslutning. Jeg er meget glad for, at en opgave af denne art, som har noget ophøjet nationalt over sig, kan drøftes og løses i så stor overensstemmelse, som vi har set bevis på i dag.

Hr. J. K. Hansen sagde, at det måske endda ikke er nødvendigt med en anmærkning på finansloven, således som redegørelsen lægger op til det. Det er klart, at det også er noget, vi har overvejet meget. Jeg er enig med hr. J. K. Hansen i, at når der er denne brede forståelse for problemet, så kunne det måske undværes, men for at give en ekstra tryghed, en ekstra sikkerhed for dem, der måtte være i tvivl, eller som efter et antal år, når lignende begivenheder længe ikke er indtruffet, måtte have glemt, hvad der er sket, er det nu meget rart, at det står på tryk på den måde, som redegørelsen og debatten her i dag har medført.

Hvad angår risikovurderingen, som er omtalt i sidste afsnit af redegørelsen, og som hr. J. K. Hansen spurgte til, står der i samme afsnit, at der tænkes på forskellige steder i landet, altså også andre steder end den jyske vestkyst, og eksperter må fastlægge, hvilke steder disse vandstandsmålinger osv. skal foretages.

Jeg skal benytte lejligheden til at understrege, at det drejer sig om en bevilling på finansloven til denne risikovurdering, ikke om en ændret politik med hensyn til kystsikringsforanstaltninger.

Det kan samtidig være et svar til hr. Svend Heiselberg, der bragte spørgsmålet om Limfjorden ind. Jeg tror ikke, hr. Svend Heiselberg for alvor gør sig forhåbninger om, at folketingets partiers indstilling til permanente kystsikringsforanstaltninger i Limfjorden vil blive ændret.

Jeg skal også sige tak til alle de øvrige ordførere. Det er klart, at jeg vil markere dagen i kalenderen med et par røde kryds. Den røde farve som udtryk for glæde og opstemthed over, at det skulle times mig, at hr. Svend Heiselberg som ordfører fra talerstolen her i tinget giver udtryk for relativt stor tilfredshed med noget, som jeg har et væsentligt medansvar for, og som angår sikringen af vore kyster mod naturkræfterne. Det synes jeg er en glad dag, og det vil ikke forringe min glæde, hvis hr. Svend Heiselberg opfatter det på samme måde. Tænk, når vi inden længe også bliver enige om de taxfree butikker i Københavns lufthavn i samme gode forståelse! Så skal vi jo finde noget andet, vi kan være uenige om, og det er slet ikke sikkert, at det bliver så let.

Hr. Svend Heiselberg spurgte til kriterierne for de erhvervsvirksomheder, som kunne komme ind under en erstatningsregel, og jeg tror også, at hr. Dohrmann var inde på dette spørgsmål. Jeg synes, at det fungerede godt i 1981-82, og jeg mener, der er nogen rimelighed i at sige, at virkelig velkonsoliderede virksomheder har en række muligheder, som de bør overveje. Der er jo en forsikringsmulighed, men det er nok for kostbart til at komme på tale for en mindre virksomhed og for private boliger.

Der er også mulighed for at lægge sig geografisk på en sådan måde, at man er mindre truet eller ikke truet. Det er jo ikke sådan, at man behøver at være dumdristig, hvis man

[Ministeren for offentlige arbejder]

har råd til at være andet, hvis ikke det er en situation, der på forhånd er givet, fordi en bygning enten til beboelse eller til erhvervsbrug ligger et bestemt sted og man ikke har råd til at rykke den eller flytte eller gøre noget andet i den retning. Det har de velkonsoliderede, de store, de velkørende firmaer med stor egenkapital dog mulighed for. Der er – lad mig benytte lejligheden til at gentage det – tale om en række tilfælde af dumdristighed, hvor man med viden om risikoen lægger sig så risikobetonet, at det må være rimeligt, at man selv bærer en del af denne risiko.

I øvrigt skal jeg tilsige, at det er hensigten at fare med samme lempe som efter begivenhederne i efteråret 1981. Derfor tror jeg ikke, at der er nogen erhvervsdrivende i de truede områder, der har grund til at være nervøse. Jeg har haft lejlighed til i forbindelse med redegørelsen at gennemse mange af de udtalelser, der er faldet, mange af de rapporter, der er skrevet om, hvordan disse sager blev behandlet i vinteren 1981-82. Jeg har her på ny kunnet konstatere, at det egentlig er gået til folks tilfredshed, og med den enighed, der nu hersker her, tror jeg ikke, at der er grund til at nære nogen frygt.

Hr. Tommy Dinesen sagde, at han helst havde set, at man kunne beordre forsikrings-selskaberne til at give erstatning. Det må så være en lovgivning, hr. Tommy Dinesen tænker sig. Jeg mener ikke, at det er rimeligt, eftersom forsikringsselskaber jo som klare forretningsforetagender er afhængige af de præmier, der betales af deres kunder. Det er klart, at en sådan ordre ville udmønte sig i betaling også fra forsikringstagere, som aldrig ville kunne komme på tale som modtagere af en eventuel erstatning, og regeringen har altså ikke fundet det korrekt på den måde at tvinge folk til at tvangsforsikre sig mod en risiko, der aldrig ville kunne tænkes at opstå for dem.

Fru Dagmar Mørk Jensen sagde, at hun og hendes parti havde foretrukket en naturkatastrofefond. Dertil vil jeg blot svare, at når vi ikke har valgt denne ene af de tre muligheder, der oprindeligt forelå, så er det ikke bare, fordi det ville være noget nyt – noget nyt skal man jo ikke være bange for – men fordi det formentlig ikke ville være hensigtsmæssigt at lægge nogle penge hen et eller andet sted for et eller andet tilfælde, der måske ikke indtræder i årtier. Dette cigaræske-

system har ikke været anvendt tidligere af staten vedrørende de ansvarsområder, staten står for, og vi har ikke fundet, at dette var lejligheden. Jeg er glad for at kunne konstatere, at det radikale venstre også kan erklære sig tilfreds med den fremgangsmåde, der er peget på, og som snarest vil blive iværksat ved de foranstaltninger, som er angivet.

Jeg skal til hr. Dohrmann sige, at det da var godt, at han ikke tilsluttede sig redegørelsen. Jeg ville virkelig have været chokeret, hvis hr. Dohrmann havde været tilfreds i dag. Så måtte jeg have læst meget grundigt over på det igen for at se, om ikke der alligevel skulle have været fejl i det.

Det har intet at gøre med procentvis dækning af udgifterne ved kystsikring kontra udgifterne ved Det kgl. Teater. Det har vi talt om herinde så tit, at jeg ikke ønsker at ulejligge spalterne eller tilhørerne med at gentage det. Det er inkommensurable størrelser, der her er tale om.

Jeg skal blot gøre opmærksom på for syttende gang, at det ikke er ministerens opfattelse, at det ikke er min opfattelse, redegørelsen eller jeg her fra talerstolen giver udtryk for – det er faktisk regeringen. Der er ingen af os ministre, der er egopersoner i den forstand, at ministeren han vil. Jo, det er klart, at én person ad gangen fører ordet. Hr. Dohrmann har så mange år på bagen herinde, at han burde vide, at før en minister udsender en redegørelse, har den været gennemforhandlet i regeringen. Det er altså regeringens opfattelse, regeringens politik, og man skal lade være med de egofikseringer og personfikseringer, hr. Dohrmann gang på gang lægger op til.

Jeg må på det alvorligste bestride den nonsenspåstand, at der op imod en valg-situation fra regeringens side har været større velvilje over for at yde til de formål, vi her taler om. Hr. Dohrmann kan ikke dokumentere denne påstand, og derfor tillader jeg mig det ret voldsomme ord, at det er en nonsenspåstand. Det er ikke rigtigt, og det er i bedste fald udtryk for, hvordan hr. Dohrmann disponerer, nemlig at han altså er mere langmodig og mere i spenderbukserne, når der er valg, end ellers. Jeg kan bevise, at ved de valg, hvor dette har været aktuelt, altså både før denne regering tiltrådte og efter, har der ikke været skygge af antydning af det, hr. Dohrmann flot slyngede ud til sidst.

[Ministeren for offentlige arbejder]

Det vigtige er, at den enighed, der prægede folketingets partier og myndighederne efter stormfloden i efteråret 1981, og som førte til en rimelig og gunstig løsning for dem, der blev berørt deraf, nu er blevet bekræftet. Den bliver bogført, ikke bare i de forhandlinger, vi har ført i dag, men også år for år i den anmærkning til finansloven, som er stillet i udsigt, og som jeg forstår at alle partier tilslutter sig. Dermed er der gået et budskab ud til alle de familier og alle de virksomheder, der bor i de berørte områder, om, at skulle det atter indtræffe, så er folketinget, så er regeringen, så er myndighederne hjemme helt på samme måde som sidste gang. Jeg håber, at dette budskab fra Christiansborg vil vække fornøden tilfredshed rundt omkring.

Dohrmann (FP):

Vedrørende fordelingsnøglen synes jeg ikke, at det bliver bedre af, at ministeren står heroppe og påstår, at den står den samlede regering bag ved. En kendsgerning er det, at den er så bundretfærdig, som noget kan være. Det var derfor, jeg nævnte Det kgl. Teater, og det har ministeren ikke bestridt, at hvor ministeren og hans parti og dermed hele regeringen har den indstilling, at dette er en næsten 100 pct. statsopgave, så mener ministeren og regeringen altså, at sådan noget som kystsikring ikke er en national opgave. Den skal beboerne i de pågældende områder bidrage langt, langt mere til end resten af befolkningen.

Men det var nu ikke derfor, jeg kom herop. Det var mere, fordi ministeren brugte det udtryk, at nogle var så dumdristige at etablere sig i et område, hvor der var risiko for stormflod. Det samme gjorde venstres ordfører i øvrigt. Han satte et stort spørgsmålstegn ved det afsnit i ministerens redegørelse, hvori han siger, at de firmaer, der er velkonsoliderede, og som selv kan betale, skal have lov til det, dog med den undtagelse, at hvis der er risiko for, at de går helt ned, så vil ministeren se velvilligt på sagen.

Vi har jo mange, mange restriktioner og krav, der skal opfyldes, inden en virksomhed får lov til at etablere sig i et bestemt område. Mener ministeren ikke, at det ville være et rimeligt krav, at de lokale myndigheder i det mindste gjorde opmærksom på, at der eksis-

terer en reel risiko? Det burde ske i skriftlig form, således at virksomhederne var advaret. Jeg er helt sikker på, at mange vil tænke sig om, inden de begiver sig ud i en sådan investering, hvor der er denne risiko. Ville det ikke være et rimeligt krav at stille til de lokale myndigheder, at de gjorde opmærksom på det, hvis der foreligger en reel risiko?

Vi ved godt, at det er svært som privatperson at slås med storebror staten og offentlige myndigheder i det hele taget. Jeg spørger, fordi jeg ved, at førhen var der mange, der afholdt sig fra at investere i Tønder, fordi man havde en diskussion om stormfloden og risikoen for samme dér. Den eksisterer ikke mere, og derfor er der heller ingen, der sætter spørgsmålstegn ved Tønder mere. Vi kunne godt forestille os, at man i mange af de områder, især langs den jyske vestkyst, hvor der virkelig er behov for nye virksomheder, nye arbejdspladser, ville være bange for at investere.

Derfor vil jeg godt have ministerens svar på, om han ikke mener, at myndighederne bør advare imod at etablere sig i de områder, som myndighederne mener er truet.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Det, vi fra SFs side mener med at ville beordre forsikringsselskaberne til at betale, er ikke, at de, der er forsikret, skal betale noget mere. Det går ud på, at man tog en del af det overskud, der er, når forsikringsselskaberne udbetalte dividende, eller hvad det hedder, til aktionærerne. Man kunne måske tage 10 pct. til en katastrofefond. Det står vi nok alene med, men det var meningen med det.

(Kort bemærkning).

Svend Heiselberg (V):

Nu vil jeg selvfølgelig nødig ødelægge ministerens glæde over de to røde krydser, men på den anden side vil jeg sige, at jeg synes, der kunne være grund til at overveje, hvorvidt det er helt rigtigt, at velkonsoliderede firmaer og firmaer med stor omsætning ikke kan få erstatning, hvis der sker en gentagelse af det, vi så i 1981, for det kan medføre, at firmaer ikke ønsker at bosætte sig i de områder, hvor der er risiko for, at der sker kata-

[Svend Heiselberg]

strofer. Derfor mener jeg, det er noget, man bør overveje. Der er jo den fordel ved velkonsoliderede firmaer, at de i almindelighed betaler en stor skat; derfor kan jeg ikke se, hvorfor de skal straffes. Men det er noget, vi kan diskutere ved en anden lejlighed.

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Må jeg sige til hr. Tommy Dinesen, at forsikringsvirksomhed jo ikke er mit nærmeste område, men jeg mener at kunne erindre, at forsikringselskaber udtrykkelig i brandpolicer og andre skadepolicer gør opmærksom på, at de ikke er erstatningspligtige ved begivenheder, der har karakter af naturkatastrofer. Det er selvfølgelig ikke til hinder for, at folketinget kan bestemme noget andet som en permanent ordning, hvad jeg forstod på hr. Tommy Dinesen at han mente, men det er altså ikke gældende ret.

Hr. Dohrmann spørger, om det ikke er et rimeligt krav, at personer eller virksomheder, der vil etablere sig, bliver gjort opmærksomme på den risiko, der måtte være det pågældende sted. Det kan jeg ikke bare ikke have noget imod, det kan jeg da gerne udtale mig til gunst for. Det kræver altså, at man søger sådanne oplysninger. Jeg kender en række tilfælde, hvor man har søgt sådanne oplysninger og er blevet advaret, men har siddet det overhørig, men jeg forstår, at hr. Dohrmann mener, at det så må blive vedkommendes egen risiko, og det er jeg enig med ham i.

Den risikovurdering, redegørelsen munder ud i, vil kun i begrænset omfang høre under ministeriet for offentlige arbejder. Dens resultater vil naturligvis blive stillet til rådighed for lokale myndigheder, som så vil have det som en naturlig opgave – jeg vil næsten sige en forpligtelse – at meddele disse resultater. Miljøministeriet er ofte indblandet i spørgsmål af den art. Det er altså en række centrale og lokale myndigheder, man skal forhøre sig hos, men det er da givet, at hensigten med risikovurderingen er at kunne bistå og vejlede mennesker, der ønsker at etablere sig.

Til slut skal jeg sige til hr. Svend Heiselberg, at jeg naturligvis er villig til til enhver tid at drøfte dette emne mere. Jeg håber, at den lidt mere udførlige forklaring, jeg gav i mit første svar, i nogen grad har beroliget hr. Svend Heiselberg. Det er klart, at jeg til en-

hver tid er villig til at besvare spørgsmål og til at stille op, enten på tomandshånd eller i et større forum, til en drøftelse af disse forhold.

Hermed sluttede forhandlingen.

Meddelelser fra formanden:

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af folketinget Ole Espersen (S), Torben Lund (S), Ebba Strange (SF), Alice Faber (SF), Bernhard Baunsgaard (RV), Estrup (RV), Lenger (VS) og Anne Grete Holmsgård (VS) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven.

(Lovforslag nr. L 201).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Ole Espersen (S):

Jeg skal hermed på forslagsstillernes vegne tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven.

(Lovforslag nr. L 201).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til tingets velvillige behandling.

Meddelelser fra formanden:

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Medlemmer af folketinget Jytte Andersen (S), Dorte Bennedsen (S), J. K. Hansen (S), Nørgaard-Sørensen (S), Erling Olsen (S) og Søgaard (S) har meddelt mig, at de ønsker til undervisningsministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvilke oplysninger kan undervisningsministeren give om de påtænkte omlægninger og besparelser inden for de videregående uddannelser?«